

Reflektera kring digital vänskap

Lektionen ger eleverna möjligheter att utveckla lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang. I samband med att de ges möjlighet att reflektera kring vänskap på nätet.

Boel Nygren är ämneslärare och har arbetat fram lektionsmaterialet inom ramen för det arbete som Internetstiftelsen gör för att stärka pedagogers och elevers digitala kompetens.

Till läraren

1. Prata om vänskap på nätet
2. Läs om vänskap på nätet
3. Gör en filmidé
4. Gör en pitch

LÄRARINSTRUKTIONER

Lektionens syfte

Syftet med lektionen är att ge eleverna möjlighet att reflektera kring hur normer och värden påverkar relationer och vänskap mellan barn och unga i digitala miljöer.

Förberedelser

Läs igenom lektionen och texterna. Repetera eventuellt vad ett synopsis är och hur man kan arbeta med ett bildmanus eller en story board.

- [Vänskap online](#), Internetstiftelsen
- [Att tänka på när man umgås på nätet](#), UMO
- [6 saker att tänka på när du vill träffa nya vänner](#), SVT
- [Mobbade barn har färre nätkompisar](#), SVD

Genomförande

Titta tillsammans på bilden av två mobiltelefoner som kramas. Berätta att bilden och de texter eleverna strax får att läsa ska fungera som idé till en kortfilm om vänskap på nätet för målgruppen barn mellan 8 och 12 år. Gå igenom hur man skriver ett [synopsis](#) eller gör ett bildmanus eller en [storyboard](#) innan eleverna börjar arbeta i par. Låt eleverna presentera sina idéer för ett annat par och sedan arbeta fram en kort pitch för sin idé.

LÄROPLANSKOPPLING

Centralt innehåll i svenska (årskurs 7-9)

Läsa och skriva

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- Olika sätt att skapa och bearbeta egna och gemensamma texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Redigering och disposition av texter med hjälp av digitala verktyg. Olika funktioner för språkbehandling.

Centralt innehåll i bild (årskurs 7-9)

Bildanalys

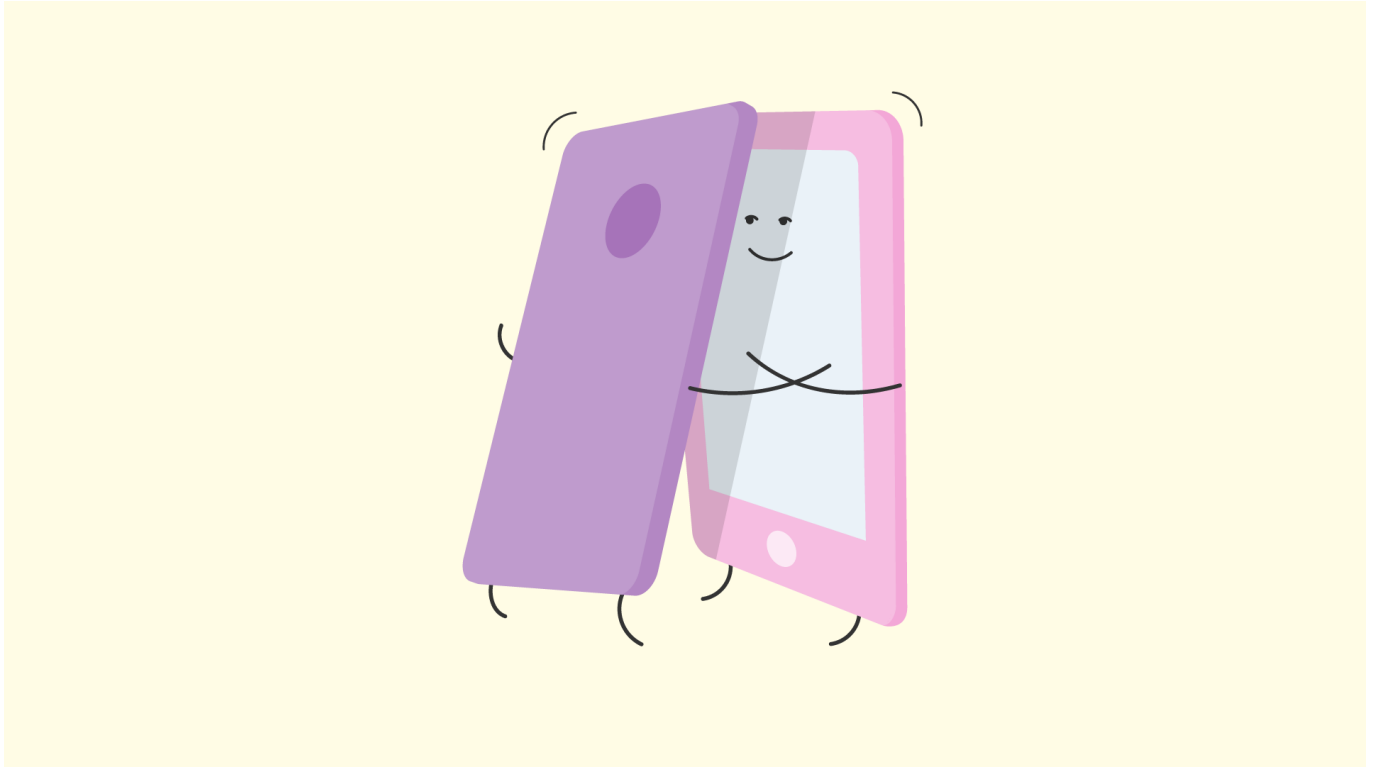
- Bilder som behandlar frågor om identitet, sexualitet, etnicitet och maktrelationer och hur dessa perspektiv kan utformas och framställas.
- Massmediebilders budskap och påverkan och hur de kan tolkas och kritiskt granskas.
- Ord och begrepp för att kunna läsa, skriva och samtala om bilders utformning och budskap.

Lektionsdel 1:

Prata om vänskap på nätet

Instruktioner

Reflektera kring vänskap på nätet.

Vänner på nätet

Titta på bilden.

- Berätta vad den föreställer.
- Vilka känslor uttrycker den?
- Handlar den om vänskap? Om så, hur då?

Lektionsdel 2:

Läs om vänskap på nätet

Instruktioner

Läs texten enskilt och besvara frågorna.

Läs texten om vänner på nätet:

Oliver har inga kompisar i skolan. Han har dock väldigt nära vänner på nätet. Vänner spridda över hela Sverige, men som han aldrig träffat i den fysiska verkligheten. Han känner att han har ett stort umgänge som ser och lyssnar till honom.

I skolan är Oliver är vad man skulle kunna kalla en ensamvarg. Han håller sig för sig själv och verkar trivas med det. Han har inga problem med att ha social interaktion med sina klasskamrater, men han anstränger sig inte för skapa sådana och söker inte aktivt efter umgänge.

På internet har Oliver aktivt kontakt med andra människor. Det är intressant att faktiskt prata med folk. Det var med dessa människor, som han aldrig hade träffat, som han delade sitt liv. Inte de som satt i hans klassrum. Utan främlingar som han aldrig träffat "på riktigt".

Olivers föräldrar börjar nu bli lite oroliga över att Oliver bara sitter på sitt rum hela kvällarna. När de frågar vad han gör på nätet berättar han gärna och livfullt om alla kompisar han har. Olivers föräldrar, som själva inte är aktiva på nätet, förstår inte vad som menas med en del av de saker han säger. De blir istället oroliga över att han chattar så mycket med främlingar.

I skolan är man bekymrad över att Oliver uppfattas som utanför. Dock är han, vad de vet, inte utsatt för mobbning eller blir utfryst. En dag vid middagsbordet berättar Oliver att han vill åka 30 mil för att hälsa på en av sina nya internetkompisar.

Reflektera kring vänskap på nätet

- Skiljer sig vänskap som man har digitalt från den som man har "i verkligheten"?

- Har du vänner som du bara känner digitalt?
- Vilka råd skulle du ge Olivers föräldrar? Hur ska de förhålla sig till att han vill åka och hälsa på sina vänner?

Läs mer:

Läs gärna en eller flera av dessa texter:

- [6 saker att tänka på när du vill träffa nya vänner](#), SVT
- [Att tänka på när man umgås på nätet](#), UMO

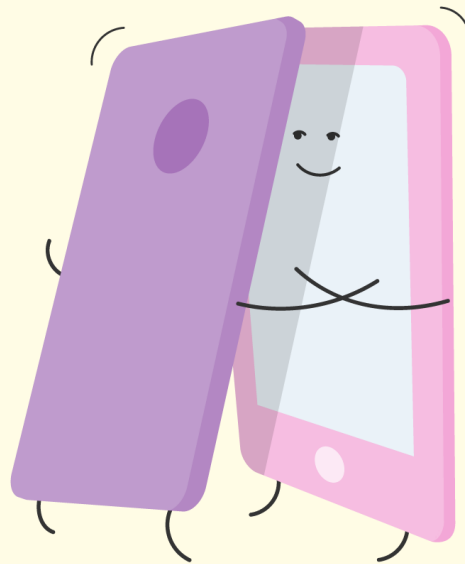
Lektionsdel 3:

Gör en filmidé

Instruktioner

Arbeta i par och gör övningen nedan.

Använd bilden och ta fram en filmidé

Arbeta i par och använd rubrikförslagen som stöd när ni skriver ett [synopsis](#) - ett utkast - till en filmidé om vänskap på nätet. Ni kan också välja att göra det som en [storyboard](#) eller ett bildmanus. Målgrupp för er film är barn mellan 8 och 13 år. Välj genre och föreslå gärna skådespelare och inspelningsmiljöer.

- Kram, hälsar mobilen
- När nätvänskapen tog över

- Finn en vän på nätet
- Mina vänner i rymden
- Aldrig ensam
- Det finns alltid någon på nätet
- Vem är du?

Lektionsdel 4:

Gör en pitch

Instruktioner

Presentera manus för ett annat par och hjälp varandra att göra en pitch.

Pitcha era idéer

Presentera ert förslag för ett annat par och lyssna på deras. Ta emot och ge respons på varandras manus. Sedan är det dags att göra en pitch.

En pitch är en väldigt kort presentation av en film- bok- eller manusidé. Vid en riktig pitch handlar det ofta om att skaffa finansiärer till sin idé och då är det viktigt att kunna fånga lyssnaren med bara ett par meningar. Fortsätt att arbeta tillsammans med era parkompisar och gör en pitch max tre meningar för era manusidéer.

Låt alla grupper pitcha sina idéer för hela klassen.